

Nytt om integrert plantevern

Conserve og Vertimec ut og NeemAzal inn

Annichen Smith Eriksen, NLR Viken

Den dårlige nyheten er at Conserve og Vertimec ikke lenger er lov å bruke mot skadedyr på salat i veksthus. Men den gode nyheten er at NeemAzal-T/S har fått tilleggsetikett og er nå også lov å bruke mot skadedyr på salat i veksthus.

Conserve var godkjent mot trips, minerflue og sommerfugllarver på salat i veksthus. På grunn av endring i grenseverdier er ikke Conserve lenger lov å bruke på salat i veksthus og siste bruksdato var 25/9, 2023. Conserve får nytt reg. nr. og er dermed fortsatt godkjent i prydplanter, tomat, agurk, krydderurter og jordbær i veksthus.

Vertimec var godkjent på tillegg mot trips, minerflue og spinnmidd i salat i veksthus. Det var også endringer i grenseverdien for Vertimec. Vertimec er dermed heller ikke lenger godkjent og siste bruksdato i salat i veksthus var 31/7, 2023.

Heldigvis har NeemAzal-T/S fått utvidet bruksområdet med tilleggsetikett for insekter og midd (blant annet trips, minerflue og bladlus) på salat i veksthus. Behandlingsfrist for salat i veksthus er 7 dager.

Conserve og Vertimec er ikke lenger lov i salat i veksthus. Foto: Annichen Smith Eriksen

Hva kan lav-risiko midler og basisstoffer?

I forbindelse med det treårig Interreg-prosjekt (ØKS) besøkte medlemmene i prosjektgruppa Aarhus Universitet i Flakkebjerg for å se på forsøk som blir utført der. Samarbeidet i prosjektet skal gi økt kunnskap om lavrisikomidler, mikroorganismer, basisstoffer, og stoffer som er godkjent i økologisk produksjon.

Tekst: Julie Schou Christiansen, prosjektleder for Samarbeid om alternativ plantevern i spesialkulturer i Norge, Sverige og Danmark, Anne Kari Heen, Merete Dæhli og Anne G. Kraggerud, Norsk Landbruksrådgiving og Anette Sundbye, NIBIO

I arbeidet med å utvikle forsøksdesign med lav risiko midler og basisstoffer, utføres i 2023 Metodikkforsøk med bekjempelse av meldugg. Forsøket registreres både visuelt og med databehandling av drone bilder.

Der er færre tradisjonelle plantevernmidler på markedet og færre nye som blir godkjent. Det er derfor viktig å få mer kunnskap om alternative midler. Det nordisk samarbeide skal øke kunnskapen om bruk, effekt og optimalisering av lav-risiko midler og basisstoffer. Kunnskapsdeling og samarbeide skal gi synergieffekter over landegrensene.

Tidligere har forsøk og utprøvinger av

lav-risiko midler og basisstoffer som hovedregel været utført på samme måte som forsøk med tradisjonelle plantevernmidler, og også sammenlignet direkte med disse. Men mange lav-risiko midler og basisstoffer har andre og mere spesifikke krav til for eksempel behandlingstidspunkt, klimaforhold og sprøyteteknikk samt statistisk behandling av data. Dette arbeides det med i det nordiske samarbeid

I forsøk med mellus (kvitfly) fjernes de voksne etter at de har lagt egg, da effekten vurderes på nymfene.

Forsøk med bekjempelse av meldugg.

I mellus utføres forsøket på mellus-nymfer i to stadier.

det, som består av Dansk Gartneri, Horti-Advice, AU Flakkebjerg, Norsk Landbruksrådgivning, NIBIO, Lantbrukarnas Ekonomi samt Jordbruksverket.

I slutten av august møttes prosjektpartenerne i Flakkebjerg til forsøksgjennomgang og faglig dialog. Målet er at utføre forsøk med lav-risiko midler og basisstoffer i vekstsesongene 2023, 2024 og 2025.

Området for spesialkulturer inneholder

veldig mange forskjellige kulturer og skadegjørere. For å utføre forsøk, som vil være av verdi for flere kulturer, er det lagt vekt på valg av;

1) skadegjørere, som er utbredt på mange forskjellige kulturer og dermed er et problem på mange forskjellige kulturer

2) Skadegjørerne er et problem i både Danmark, Sverige og Norge.

I 2023 GJENNOMFØRES FØLGENDE FORSØK:

Metodikkforsøk med bekjempelse av meldugg.

- Dette utføres i squash. Her sammenlignes forskjellige sprøyteteknikker, strategier og doseringer, forsøksdesign og statistiske modeller samt +/- blandingspartner.

Utpøvning av lav-risiko midler og basisstoffer samt blandinger til bekjempelse av:

- Meldugg (utføres i squash)
- Ferskenbladlus (utføres i paprika)
- Veksthusmellus (kvitfly) (utføres i julestjerne)
- Meldugg (utføres i jordbær)

Forsøkene er ennå ikke avsluttet. Resultatene fra forsøkene vil bli formidlet senere i regi av prosjektet.

Prosjektet er støttet av Den Europeiske Fond for Regionalutvikling og Interreg Öresund-Kattegat-Skagerrak. ■

Statistikk og varmpumper

Når en ser tilbake, kan det virke som investering i varmpumper har gått i bølgedaler. Det kan være flere årsaker til det. Økonomiske forhold varierer. Teknologien endre seg, — f.eks. utfasing av KFK-gasser og innføring av nye arbeidsmedier. Støttenivået har endret seg.

I høst har endelig Enova endret støttenivået i sitt program for varmesentraler. Særlig støtten til væske/vann-varmpumpe var viktig og har økt fra 1700 til 2800 kr/kW. Støtteprosenten blir likevel ikke imponerende høy siden prisen på boring av brønner også har økt.

Støtte til luft/vann-varmpumpe har blitt gjeninnført og er nå på 1000 kroner pr kW.

NGF har i mange år beregnet kostnaden for energi til elkjeler, fliskjeler og varmpumper og dette blir publisert her: <https://ngfenergi.no/statistikk/energikostnader-2023/>

For de som ikke er inne og sjekker dette til stadighet, kan vi nevne at dette året ligger kostnaden på levert varme fra både luft/vann-varmpumpe og væske/vann-varmpumpe under propankostnaden hver eneste måned. Det skyldes selvfølgelig strømstøtten som har gjort strømprisen svært stabil.

I våre beregninger har vi benyttet de samme kriteriene "i alle år". Vi har variert virkningsgraden for luft/vann-varmpumpene med årstiden. Vi har regnet at en luft/vann-varmpumpe lever i 10 år og en væske/vann-varmpumpe i 15 år.

Så til statistikken for 2023. Den viser at du kunne spart fra 15% i januar til 38 % august hvis du hadde byttet ut propan med luft/vann varmpumpe og befant deg i nettområdet til Elvia. ...og da mener vi spart etter at alle kostnader var betalt.

Noe å tenke på?